

SİRKÜLER SAYI: 2024/052

27.02.2024

SİSTEMİK RİSK VERİ TAKİP SİSTEMİ KAPSAMINDA YAPILACAK AYLIK RAPORLAMALARIN TAKİP EDEN AYIN SON GÜNÜNE KADAR TAMAMLANMASI GEREKMEKTEDİR

Bilindiği üzere Sistemik Risk Veri Takip Sistemi, “Döviz Pozisyonunu Etkileyen İşlemlerin Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Tarafından İzlenmesine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik” ile belirlenen firmaların döviz pozisyonunu etkileyen işlemlerini takip etmek amacıyla Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası bünyesinde oluşturulan kapsamlı bir veri tabanıdır.

08.11.2023 tarih ve 32363 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan yeni bir yönetmelikle Döviz Pozisyonunu Etkileyen İşlemlerin Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Tarafından İzlenmesine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik’te bazı değişiklikler yapılmıştı. Bu kapsamda, 2023 yılı Mart ayında başlatılan ve uygulaması 2024 Ocak raporlama döneminden başlamak üzere ertelenen, 10 milyon Türk lirası ve üzeri toplam nakdi ve gayrinakdi kredi bakiyesi bulunan firmalardan alınan Özet Döviz Pozisyon Raporlaması yükümlülüğü kaldırılmış, bununla birlikte, 2018 yılından itibaren uygulanmakta olan Sistemik Risk Veri Takip Sistemi kapsamındaki döviz pozisyon raporlamasının firma kapsamı yeniden düzenlenmişti.

Konuya ilişkin olarak [2023/217](#) sayılı sirkülerimizle bilgilendirmede bulunmuştuk.

Yapılan düzenleme ile aşağıdaki şartları taşıyan firmaların 01.01.2024 tarihinden itibaren Sistemik Risk Veri Takip Sistemi kapsamında raporlama yapması zorunlu bulunmaktadır.

- Yurt içinden ve yurt dışından sağlanan **toplam nakdi kredi bakiyesi ilgili aylık hesap döneminin son iş günü itibarıyla 100 milyon TL ve üzerinde** olanlar
- **Geçmiş bir yıllık hesap dönemindeki net satış hasılatı veya aktif büyüklüğü 500 milyon TL ve üzerinde** olanlar

Kapsama giren firmalar, veri formu ile talep edilen bilgileri, açıklama formuna uygun olarak T.C. Merkez Bankası'na müteakip aydan itibaren bildirmekle yükümlü olacaklardır. Yabancı para cinsinden kredi tutarlarının TL karşılığı, ilgili dönemin son iş gününe ilişkin Resmî Gazete'de yayımlanan döviz alış kuru kullanılarak belirlenecektir.

Bildirimle yükümlü olup olunmadığının belirlenmesinde;

- Firmanın **toplam nakdi kredi bakiyesi** hesaplanırken varsa son hesap dönemine ilişkin **Türkiye Muhasebe Standartları (TMS)**'na göre hazırlanan finansal durum tablosu, TMS'na göre hazırlanmış finansal durum tablosunun bulunmaması durumunda ise vergi mevzuatı çerçevesinde kamu idarelerine sunulmak üzere hazırlanan bilanço,
- **Net satış hasılatı ve aktif büyüklüğü** hesaplanırken vergi mevzuatı çerçevesinde kamu idarelerine sunulmak üzere hazırlanan **yıllık kurumlar vergisi beyannamesi**

dikkate alınacaktır.

Firma tarafından finansal raporlama çerçevesine uygun olarak hazırlanan veriler veri formu kullanılmak suretiyle Merkez Bankası'na bildirilecektir. **Sistemik Risk Veri Takip Sistemi Açıklama Formu**'na sirkülerimiz ekinde ulaşabilirsiniz.

Bildirim, sistemde bulunan açıklama formuna uygun olarak yapılacaktır. Bu kapsamda veri girişi, açıklama formunun ekinde bulunan ve veri girişiyle ilgili kuralları tanımlayan kullanıcı kılavuzunda ve Sistemde bulunan tüm adımlar izlenerek eksiksiz olarak yerine getirilecektir.

Veri formunun, belirlenen finansal raporlama çerçevesine uygun olarak aylık hesap dönemleri için hazırlanması ve **bildirimlerin en geç müteakip ayın son gününe kadar** tamamlanması gerekmektedir.

Bildirimle yükümlü olan firmanın, toplam nakdi kredi bakiyesi, net satış hasılatı veya aktif büyüklüğünün Merkez Bankası'nca tanımlanan sınırların altında kalması durumunda, müteakip yıllık hesap döneminden itibaren bildirim yükümlülüğü sona erecektir.

Firmanın bildirim yükümlülüğü bulunup bulunmadığına ilişkin takip sorumluluğu firma yönetimine ait olacaktır. Bununla birlikte, firmaya bildirim yükümlülüğüne ilişkin Merkez Bankası'nın belirleyeceği usul ve esaslara göre bilgilendirme, firmanın en yüksek nakdi kredi bakiyesinin olduğu kredi veya finansman sağlayan kuruluş tarafından ayrıca yapılacaktır.

Sistemik Risk Veri Takip Sistemine ilişkin detaylı bilgilere www.tcmbveri.gov.tr internet sitesinden ulaşabilirsiniz.

Saygılarımızla,

**DENGE İSTANBUL YEMİNLİ
MALİ MÜŞAVİRLİK A.Ş.**

EK

-Döviz Pozisyonunu Etkileyen İşlemlerin Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Tarafından İzlenmesine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik
-Sistemik Risk Veri Takip Sistemi Açıklama Formu

(*) Sirkülerlerimizde yer verilen açıklamalar sadece bilgilendirme amaçlıdır. Tereddüt edilen hususlarda kesin işlem tesis etmeden önce konusunda uzman bir danışmandan görüş ve destek alınması tavsiyemiz olup; sadece sirkülerlerimizdeki açıklamalar dayanak gösterilerek yapılacak işlemler sonucunda doğacak zararlardan müşavirliğimiz sorumlu olmayacaktır.

(**) Sirkülerlerimiz hakkında görüş, eleştiri ve sorularınız için aşağıda bilgileri yer alan uzmanlarımıza yazabilirsiniz.

Erkan YETKİNER
YMM
Mazars Denge, Ortak

Tufan SEVİM
YMM
Mazars Denge, Ortak

**DÖVİZ POZİSYONUNU ETKİLEYEN İŞLEMLERİN TÜRKİYE
CUMHURİYET
MERKEZ BANKASI TARAFINDAN İZLENMESİNE İLİŞKİN
USUL VE ESASLAR HAKKINDA YÖNETMELİK**

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak, Tanımlar ve Kısaltmalar

Amaç

MADDE 1 –(1) Bu Yönetmeliğin amacı, döviz pozisyonunu etkileyen işlemleri izlemek üzere Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasının belirleyeceği firmalardan bilgi ve belge toplamasına ilişkin usul ve esasları düzenlemektir.

Kapsam

MADDE 2 –(1) Bu Yönetmelik, Bankanın, döviz pozisyonunu etkileyen işlemlerini izleyeceği firmaları, istenilecek bilgi ve belgeleri, bu bilgi ve belgelerin toplanma ve izlenme yöntemini, paylaşımını, doğruluğunun denetimini ve konuya ilişkin destek hizmeti teminini kapsar.

Dayanak

MADDE 3 –(1) Bu Yönetmelik, 14/1/1970 tarihli ve 1211 sayılı Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Kanununun 44 üncü maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar ve kısaltmalar

MADDE 4 (1) Bu Yönetmelikte geçen;

a) Açıklama formu: Sistemde bulunan, veri formu girişleri yapılırken uyulması gereken kuralları,

b) Banka: Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası,

c) (Mülga:RG-24/2/2021-31405)

ç) (Mülga:RG-24/2/2021-31405)

d) Destek kuruluşu: Bankaca belirlenen, Sistemin alt yapı ortamını kuran, yazılım,bakım, operasyon (Değişik ibare:RG-24/2/2021-31405) veya destek hizmeti temin eden danışman şirketi,

e) (Mülga:RG-8/11/2023-32363)^[1]

f) (Değişik:RG-24/2/2021-31405) Finansal raporlama çerçevesi: Bankaca bildirimler için belirlenecek olan; Vergi Usul Kanununu, Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliğini, KGK düzenlemelerine göre uygulanan Türkiye Finansal Raporlama Standartlarını,Büyük ve Orta Boy İşletmeler İçin Finansal Raporlama Standardını,

g) (Değişik:RG-19/9/2018-30540) Firma: Bildirimle yükümlü olan gerçek kişiler ile 19/10/2005 tarihli ve 5411 sayılı Bankacılık Kanununda tanımlanan banka ve finansal kuruluşlar haricindeki özel hukuk tüzel kişilerini, büyükşehir belediyeleri ve belediyeler ile bunların bağlı işletme ve idareleri ile sermayelerinin yarısından fazlasına tek başına veya birlikte sahip oldukları iktisadi teşebbüslerini, kamu iktisadi teşebbüslerini ve yükseköğretim kurumlarını,

ğ) (Mülga:RG-8/11/2023-32363)¹

h) KGK: Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumunu,

ı) MERSİS: Merkezi Sicil Kayıt Sistemini,

i) Sistem: Sistemik Risk Veri Takip Sistemini,

j) Sistem kullanıcısı: Banka ve Sisteme giriş yapan, verileri doğrulayan firma, firma (Değişik ibare:RG-24/2/2021-31405) yetkilisini,

k) Türkiye Finansal Raporlama Standartları (TFRS): KGK tarafından Türkiye Muhasebe Standardı, Türkiye Finansal Raporlama Standardı, Türkiye Muhasebe StandardıYorum ve Türkiye Finansal Raporlama Standardı Yorum adlarıyla yayımlanan standartları,

l) Türkiye Muhasebe Standartları (TMS): KGK tarafından yayımlanan, Türkiye Finansal Raporlama Standartları ile Büyük ve Orta Boy İşletmeler için Finansal Raporlama Standardını ve KGK tarafından farklı işletme büyüklükleri,sektörler ve kâr amacı gütmeyen kuruluşlar için belirlenen standartları ve bunlarla ilişkili diğer düzenlemeleri,

m) (Mülga:RG-24/2/2021-31405)

n) Veri formu: Sistem kapsamında bu Yönetmelik uyarınca belirlenecek firmaların girişini yapmakla yükümlü olduğu ve Banka tarafından belirlenen formu,

o) (Ek:RG-8/11/2023-32363)¹ Kredi veya finansman sağlayan kuruluş: 5411 sayılı Bankacılık Kanununda belirtilen kredi verme, faktoring ve finansal kiralama faaliyetlerinde bulunan banka ve finansal kuruluşları, ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Yükümlülük ve Bildirim Usulü

Yükümlülük

MADDE 5 –(1) (Değişik:RG-8/11/2023-32363)¹ Yurt içinden ve yurt dışından sağlanan toplam nakdi kredi bakiyesi ilgili aylık hesap döneminin son iş günü itibarıyla 100 milyon TL ve üzerinde olan firmalar ile geçmiş bir yıllık hesap dönemindeki net satış hasılatı veya aktif büyüklüğü 500 milyon TL ve üzerinde olan firmalar, veri formu ile talep edilen bilgileri, açıklama formuna uygun olarak Bankaya müteakip aydan itibaren bildirmekle yükümlüdür. Yabancı para cinsinden kredi tutarlarının TL karşılığı ilgili dönemin son iş gününe ilişkin Resmî Gazete’de yayımlanan döviz alış kuru kullanılarak belirlenir.

(2) (Değişik:RG-8/11/2023-32363)¹ Bildirimle yükümlü olup olunmadığını belirlenmesinde, firmanın toplam nakdi kredi bakiyesi hesaplanırken varsa son hesap dönemine

ilişkin TMS'lere göre hazırlanan finansaldurum tablosu, TMS'lere göre hazırlanmış finansal durum tablosunun bulunmaması durumunda ise vergi mevzuatı çerçevesinde kamu idarelerine sunulmak üzere hazırlanan bilanço; net satış hasılatı ve aktif büyüklüğü hesaplanırken vergi mevzuatı çerçevesinde kamu idarelerine sunulmak üzere hazırlanan yıllık kurumlar vergisi beyannamesi dikkate alınır.

(3) (**Değişik:RG-8/11/2023-32363**)¹ Bildirimle yükümlü olan firmanın, toplam nakdi kredi bakiyesi, net satış hasılatı veya aktif büyüklüğünün Bankaca tanımlanan sınırların altında kalması durumunda, müteakip yıllık hesap döneminden itibaren bildirim yükümlülüğü sona erer.

(4) (**Mülga:RG-24/2/2021-31405**) (**Yeniden düzenlenen fıkra:RG-8/11/2023-32363**)¹ Firmanın bildirim yükümlülüğü bulunup bulunmadığına ilişkin takip sorumluluğu firma yönetimine aittir. Bununla birlikte, firmaya bildirim yükümlülüğüne ilişkin Bankanın belirleyeceği usul ve esaslara göre bilgilendirme, firmanın en yüksek nakdi kredi bakiyesinin olduğu kredi veya finansman sağlayan kuruluş tarafından ayrıca yapılır.

(5) Firma yönetimi Bankaya bildirilecek verilerin tam ve doğru olmasından sorumludur.

(6) (**Ek:RG-19/9/2018-30540**) (**Mülga:RG-24/2/2021-31405**) (**Yeniden düzenlenen fıkra:RG-8/11/2023-32363**)¹ Bildirim yükümlülüğünün belirlenmesinde dikkate alınan kredi, net satış hasılatı ve aktif büyüklükleri, Banka tarafından uygulama talimatı ile güncellenebilir.

Bildirim usulü

MADDE 6 – (1) Firma tarafından finansal raporlama çerçevesine uygun olarak hazırlanan veriler veri formu kullanılmak suretiyle Bankaya bildirilir.

(2) Bildirim, Sistemde bulunan açıklama formuna uygun olarak yapılır. Bu kapsamda veri girişi, açıklama formunun ekinde bulunan ve veri girişiyle ilgili kuralları tanımlayan kullanıcı kılavuzunda ve Sistemde bulunan tüm adımlar izlenerek eksiksiz olarak yapılır.

(3) (**Değişik:RG-24/2/2021-31405**) Veri formu, belirlenen finansal raporlama çerçevesine uygun olarak aylık hesap dönemleri için hazırlanır. Bildirimler en geç müteakip ayın son gününe kadar tamamlanır.

(4) (**Ek:RG-19/9/2018-30540**) (**Mülga:RG-24/2/2021-31405**)

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM **Doğruluk Denetimi**

Bağımsız denetim

MADDE 7 – (Mülga:RG-24/2/2021-31405)

Banka tarafından yapılan doğruluk denetimi

MADDE 8 – (1) Banka, firma tarafından bildirilen verilerin (**Mülga ibare:RG-24/2/2021-31405**) kontrollerini gerçekleştirir.

(2) İhtiyaç duyulması halinde Banka tarafından yükümlüler nezdinde denetim yapılır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM **Sistemik Risk Veri Takip Sistemi**

Sistemin kuruluşu ve işleyişi

MADDE 9 –(1) Banka, kur riski yönetiminde etkinliği arttırmak amacıyla veri tabanı ve düzenlemelerden oluşan Sistemik Risk Veri Takip Sistemini kurar.

(2) (**Değişik:RG-19/9/2018-30540**) Sistemin işletimi, Banka adına ve vereceği talimatlar doğrultusunda destek kuruluşları tarafından gerçekleştirilebilir. Destek kuruluşları, Sistemdeki bilgilerin gizliliğini korumakla yükümlüdür.

(3) (**Değişik:RG-24/2/2021-31405**) Sistemin kullanıcıları Banka ve firmalardır.

(4) (**Mülga:RG-24/2/2021-31405**)

(5) (**Değişik:RG-24/2/2021-31405**) Firmalar, veri formunun Sisteme girişini Banka tarafından talimatla aksi belirtilmediği sürece Sistemin genel ağ adresi olan www.tcmbveri.gov.tr üzerinden gerçekleştirir.

(6) (**Değişik:RG-19/9/2018-30540**) Sistem kullanıcıları, Sistemin genel ağ sitesi üzerinden (**Mülga ibare:RG-8/11/2023-32363**)¹ Sistemde belirlenen güvenlik adımları izlenerek kayıt olarak aktif kullanıcı olur. Sistemin MERSİS entegrasyonu ile firma ön bilgileri dolu olarak getirilir.

(7) (**Değişik:RG-24/2/2021-31405**) Banka, Sisteme ilişkin bildirim sürelerini, raporlama sıklığını, destek hizmet kuruluşunu, kullanıcıları, bildirim usulünü, veri formunu veya Sistem ile ilgili açıklama formunu gerektiğinde değiştirmeye ve özel hesap dönemi uygulayan firmalar, acz halindeki firmalar için durumlarının gerektirdiği uygulamaları tesis etmeye yetkilidir.

Kullanıcılara yapılacak bildirimler

MADDE 10 – (1) (**Mülga:RG-24/2/2021-31405**)

(2) Sistem kullanıcılarına, kullanıcı tanımlama ve veri girişleri ile ilgili (**Mülga ibare:RG-8/11/2023-32363**)¹ bildirimler, (**Mülga ibare:RG-8/11/2023-32363**)¹ e-posta yolu ile yapılır.

(3) (**Değişik:RG-24/2/2021-31405**) Sistemde yapılacak değişiklikler, duyurular ve bildirimlere ilişkin talimatlar, Banka tarafından Sistemin genel ağ adresi üzerinden duyurulur.

Banka, gerek gördüğü hallerde bunlara ilişkin olarak (**Ek ibare:RG-8/11/2023-32363**)¹ resmi yazı ve/veya e posta ile de bildirim yapabilir.

BEŞİNCİ BÖLÜM **Çeşitli ve Son Hükümler**

Bilgilerin korunması

MADDE 11 –(1) Bu Yönetmelik kapsamında toplanan bilgilerden kişisel ve özel nitelikte olanlar yayımlanamaz ve açıklanamaz.

Ceza hükümleri

MADDE 12 –(1) Veri bildirimini yapılmaması, doğru veya eksiksiz gerçekleştirilmesi veya olumsuz görüş verilmesini gerektiren durumların düzeltilmemesi hallerinde 1211 sayılı Kanunun 68 inci maddesi gereğince işlem başlatılabilir.

(2) (Mülga:RG-24/2/2021-31405)

Yürürlük

MADDE 13 – (1) Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 14 –(1) Bu Yönetmelik hükümlerini Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Başkanı yürütür.

Yönetmeliğin Yayınlandığı Resmî Gazete'nin		
	Tarihi	Sayısı
	17/2/2018	30335
Yönetmelikte Değişiklik Yapan Yönetmeliklerin Yayınlandığı Resmî Gazetelerin		
	Tarihi	Sayısı
1.	19/9/2018	30540
2.	24/2/2021	31405
3.	8/11/2023	32363

[1] Bu değişiklik 1/1/2024 tarihinde yürürlüğe girer.

Sistemik Risk Veri Takip Sistemi Açıklama Formu 2024

İçindekiler

1. Genel Kurallar	2
1.1 Raporlama Dönemi ve Raporlama Yapılacak Hesapların Kapsamı	2
1.1.1 Aylık Veriler	2
1.1.2 Üç Aylık Veriler	2
1.2 Değerleme ve Ölçüm İşlemleri	2
1.3 Hesapların Sınıflandırılması	2
1.4 Ters Bakiye Veren Hesapların Muhasebeleştirilmesi	2
1.5 Vade Bilgisi (Vadeye Kalan Gün)	3
1.6 Raporlama Para Birimi.....	3
1.7 Firma Bilgileri	3
2. Sistemik Risk Veri Takip Tablosu	5
2.1 Aylık Veriler	5
2.1.1 Aktif Hesaplar	5
2.1.2 Pasif Hesaplar.....	7
2.2 Üç Aylık Veriler	9
2.2.1 Alış Satış Bilgileri.....	9
2.2.2 Duran Varlıklar.....	10
3. Veri Formu Kontrolleri.....	11

1. Genel Kurallar

1.1 Raporlama Dönemi ve Raporlama Yapılacak Hesapların Kapsamı

SRVTS veri formları, aylık ve üç aylık olarak iki ayrı formda hazırlanır ve hem aylık formlar hem de üç aylık formlar raporlama dönemine göre izleyen ayın son gününe kadar www.tcmbveri.gov.tr adresi üzerinden sisteme yüklenir.

1.1.1 Aylık Veriler

2024 yılı Ocak ayından itibaren SRVTS aylık veri formlarında yer alan Aktif ve Pasif kalemler her ayın son günü itibarıyla hazırlanacaktır. Örneğin Ocak 2024 tarihi için yapılan raporlamada 31 Ocak 2024 tarihli hesap bakiyeleri, 0-3 ay ve tüm vadeler (0-3 ay dahil) için ayrı ayrı hesaplanacaktır.

Bilanço hesaplarında raporlama yapılan tarihte mevcut olan bakiyelere yer verilecektir. Diğer bir ifadeyle hesaplar ilgili tarih için bilanço hazırlanmış gibi hesap bakiyelerini yansıtacaktır. Örneğin, 31 Ocak 2024 tarihi itibarıyla firmanın yurt içi banka hesaplarında toplam 100.000.000 TL bulunuyorsa, 31 Ocak 2024 tarihli formda "Yurt İçi Bankalar" hesabında TL bölümüne 100.000.000 TL yazılacaktır. Aynı dönemde firmanın yurt dışı banka hesaplarında 20.000.000 TL karşılığı döviz bulunuyorsa formda yer alan "Yurt Dışı Bankalar" hesabında yabancı para TL karşılığı bölümüne 20.000.000 TL yazılacaktır.

1.1.2 Üç Aylık Veriler

Üç aylık veriler, üçer aylık hesap dönemleri itibarıyla hesaplanarak üç ayda bir defa, yılda toplam 4 defa raporlanacaktır. Özel hesap dönemi uygulayan firmalar, bilançolarının çeyreklik dönemlerine göre raporlama yapacaktır.

Alış Satış Bilgileri hesaplarında firmanın üç aylık hesap dönemi boyunca yaptığı işlemlerin tutarı (ilgili döneme ait akım tutar) yazılacaktır. Örneğin 31 Mart 2024 tarihi için hazırlanacak olan tutarlar Satışlar, Alışlar, Satışların Maliyeti ve Finansman Giderleri kalemine 1 Ocak 2024 ile 31 Mart 2024 arasında yapılan satışlar, alışlar, satışların maliyeti ve finansman giderleri tutarları yazılacaktır. 30 Haziran 2024 tarihli yapılacak raporlamada ise 31 Mart 2024 – 30 Haziran 2024 arasındaki satışlar, alışlar, satışların maliyeti ve finansman giderleri bilgisi yazılacaktır.

Aynı şekilde, **Duran Varlıklar** hesaplarında yalnız ilgili üç aylık dönemdeki alış ve satış tutarları raporlanacak, duran varlık hesaplarının bakiyesi raporlanmayacaktır.

Bu sayfalarda raporlanan veriler, ilgili üç aydaki gerçekleştirmeleri içerecektir. Başka bir deyişle bu alanda sadece ilgili üç aya ilişkin verilerin bildirimi yapılacak, 6, 9 veya 12 aylık birikimli veri bildirimi yapılmayacaktır.

1.2 Değerleme ve Ölçüm İşlemleri

Hesapların ölçümü ve değerlemesinde aksi belirtilmediği sürece Vergi Usul Kanunu ve ilgili diğer düzenlemeler dikkate alınacaktır. Alacak ve borç hesapları için reeskont hesaplanması yapılmayacaktır. Ayrıca sabit kıymetler için amortisman hesaplaması da yapılmayacaktır.

1.3 Hesapların Sınıflandırılması

Tüm hesaplara ilişkin detaylı bilgilere, veri formunda ilgili hücrenin üzerinde not olarak ve bu dokümanda açıklama olarak yer verilmiştir. Ayrıca uygulamada yardımcı olması amacıyla her hesaba yazılacak olan tutarların Tek Düzen Hesap Planı çerçevesinde karşılığı "İlgili hesaplar" başlığı altında yer almaktadır. "İlgili hesaplar" altında düzenleyici hesapların bulunması halinde bu tutarların netleştirilmesi ve ilgili kaleme o şekilde yazılması gerekmektedir.

Ancak firmanın muhasebe uygulamaları çerçevesinde belirli tutarların çeşitli nedenlerle (hesabın takibi, cari hesap takibi gibi) farklı hesap kodları altında izlemesi durumunda ilgili tutarlar hesap açıklamasında belirtilen tanımları karşılayan ilgili hesaba yazılmalıdır. Örneğin çeşitli nedenlerle 409. Diğer Mali Borçlar hesabında izlenen bir kredi bakiyesinin bulunması durumunda bu tutarlar Krediler kalemine yazılacaktır.

1.4 Ters Bakiye Veren Hesapların Muhasebeleştirilmesi

Veri formunda tüm aktif ve pasif alanlara veri girişi pozitif yapılacaktır. Aktif ve pasif hesaplar içerisinde yer alan düzenleyici hesaplar (Verilen Çekler ve Ödeme Emirleri) gibi ters bakiye veren hesaplar da pozitif raporlanacaktır. Tüm hesap kalemleri pozitif girilecek, ana hesap toplamı alınırken hesabın aktif veya pasif karakterli oluşu tarafımızca dikkate alınacaktır.

Pozitif veri girişinin tek istisnası finansman giderleri kalemindeki kur farklarıdır. Netleştirme sonucunda kur farkları eğer olumlu ise negatif veri girişi yapılabilir

Ana hesap toplamları formda otomatik olarak gelecektir ve korumalı alanlardır.

Hesaplanacak olan kalemin birden fazla hesabın toplamı olması durumunda hesap içerisinde yer alan ters bakiyeli hesaplar toplamda netleştirilecektir. Örneğin Menkul Kıymetler kalemi;

- 110. Hisse Senetleri,
- 111. Özel Kesim Tahvil, Senet ve Bonoları,
- 112. Kamu Kesimi Tahvil, Senet ve Bonoları,
- 118. Diğer Menkul Kıymetler ve
- 119. Menkul Kıymetler Değer Düşüklüğü Karşılığı (-)

hesaplarından oluşmaktadır. Menkul Kıymetler kalemi hesaplanırken 110, 111, 112 ve 118 nolu hesaplar toplamından 119 değer düşüklüğü karşılığı düşülerek Menkul Kıymetler kalemi hesaplanacaktır.

Karşılık hesapları bakiyesi karşılık ayrılan asıl hesaplardan daha fazla olamayacağından toplam hesapların negatif bakiye vermemesi gerekmektedir.

1.5 Vade Bilgisi (Vadeye Kalan Gün)

Veri girilecek hesapların vade içermesi durumunda tutarların raporlama yapılan tarih itibarıyla vadelerine kalan gün sayısı dikkate alınarak

- 0 - 90 gün (dâhil) vadeli olanlar "0-3 Ay" alanına, (örneğin, 30 Nisan 2024 sonu itibarıyla hazırlanan Nisan raporunun 0-3 ay vadesi Mayıs, Haziran, Temmuz aylarıdır.)
- Hesabın 0- 3 ay vade dahil toplam bakiyesi "Tüm Vadeler" alanına

yazılacaktır. Örneğin, 31 Ocak 2024 tarihli raporlama yapılırken; 15 Şubat 2024 tarihinde tahsil edilecek ticari alacak tutarı "0-3 Ay" alanına yazılacak, ticari alacak hesabının toplam bakiyesi ise tüm vadeler alanına yazılacaktır. İlgili hesabın vadesinin bulunmaması durumunda ilgili tutarlar hem "0-3 Ay" alanına hem de tüm vadeler alanına yazılacaktır.

1.6 Raporlama Para Birimi

Tüm tutarlar Türk Lirası cinsinden raporlanacaktır. Döviz cinsinden bakiyeler, SRVTS Aylık Veri formunda yer alan yabancı paranın (altın dahil) TL karşılığı bölümüne, raporlama yapılan ayın ve üç aylık dönemin son iş günü itibarıyla Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB) tarafından yayımlanan döviz alış kurları¹kullanılarak Türk Lirasına çevrilecek ve ilgili alanlara yazılacaktır.

1.7 Firma Bilgileri

Firma Ünvanı

Firmanın MERSİS'te kayıtlı olan ünvan bilgisi yazılacaktır.

Vergi Kimlik Numarası (VKN)

Firmanın Vergi Kimlik numarası yazılacaktır.

LEI Numarası

Firmanın LEI² (Tüzel Kişi Kimlik Kodu - Legal Entity Identifier) kodu bulunuyorsa yazılacaktır. LEI kodu bulunmuyorsa boş bırakılacaktır.

Aylık Veri Raporlama Dönemi

Aktif ve Pasif kalemler sayfalarında hangi tarih için raporlama yapılıyorsa o dönem seçilecektir. Örneğin 31 Ocak 2024 raporlaması için "Ocak 2024" seçilecektir.

¹ Söz konusu kurlara www.tcmb.gov.tr sayfasında "İstastikler", "Döviz Kurları", "Gösterge Niteliğindeki Merkez Bankası Kurları" linkleri takip edilerek ulaşılabilir.

² 6/12/2012 tarihli ve 6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanunu'nun 87'inci maddesinde yer alan sistemik riskin gözetimi ve finansal istikrarın korunması çerçevesinde Sermaye piyasasında gerçekleştirilen işlemlerin veri depolama kuruluşuna bildirilmesine ilişkin 27/10/2018 tarihli ve 30578 numaralı Resmî Gazetede Veri Depolama Kuruluşuna Yapılacak Raporlamalara İlişkin Esaslar Hakkında Tebliğ yayımlanmıştır. İlgili Tebliğ kapsamında yurt içi ve yurt dışı organize ve tezgahüstü piyasalarda gerçekleştirilen türev işlemlerin Veri Depolama Kuruluşu'na raporlanması zorunlu kılınmış olup, raporlamalarda türev sözleşmelerine taraf olan ve/veya nihai faydalancı olan tüm tüzel kişilere LEI alma zorunluluğu getirilmiştir.

Özel Hesap Dönemi

Mali yılın başladığı ay bilgisi seçilecektir. Normal hesap dönemi kullanan firmalar "Ocak" ayını seçecektir. Özel hesap dönemi kullanan firmalar, içinde bulunulan yılın mali yıl başlangıç ayını seçecektir.

Üç Aylık Veri Raporlama Dönemi

Alış Satış Bilgileri ve Duran Varlıklar sayfalarındaki verilerin ilişkili olduğu üç aylık dönem sonu tarihi girilecektir. Örneğin Ocak-Mart 2024 dönemi için üç aylık raporlama dönemi Mart 2024 olarak yazılacaktır. Firma özel hesap dönemi kullanıyorsa, özel hesap dönemine karşılık gelen üç aylık dönemin son tarihi girilecektir. Örneğin mali yıl başlangıcı 1 Şubat 2024 olan firmalar, Şubat-Nisan 2024 dönemindeki ilk üç aylık raporlama dönemini Nisan 2024 olarak seçecektir.

Sektör

Firma tarafından faaliyet gösterilen sektör bilgisi seçilecektir.

Fonksiyonel Para Birimi

Firmanın faaliyetlerinde ağırlıklı olarak kullandığı para birimi seçilecektir.

Çalışan Sayısı

Firmada raporlama yapılan tarih itibarıyla mevcut toplam kayıtlı çalışan sayısı yazılacaktır.

İletişim Adresi

Firmanın merkez adresi bilgisi yazılacaktır.

KEP Adresi

Firmanın Kayıtlı Elektronik Posta (KEP) adresi yazılacaktır.

Yetkili Adı ve Soyadı

Veri formunu hazırlayan kişinin adı ve soyadı bilgisi yazılacaktır.

Telefon Numarası

Veri formunu hazırlayan kişinin telefon numarası yazılacaktır. Veri formuna ilişkin ihtiyaç olması durumunda iletişim kurulması amacıyla talep edilmektedir.

E-Posta Adresi

Veri formunu hazırlayan kişinin e-posta adresi. Veri formuna ilişkin ihtiyaç olması durumunda iletişim kurulması amacıyla talep edilmektedir.

2. Sistemik Risk Veri Takip Tablosu

2.1 Aylık Veriler

2.1.1 Aktif Hesaplar

Bu grupta yer alan hesaplardaki kalemler vadelerine göre ayrıştırılırken raporlama yapılan tarih ile ödeme veya tahsilatın yapılacağı tarih arasındaki gün sayısı dikkate alınacaktır. 90 gün içinde ödemesi yapılacak veya tahsilatı gerçekleştirilecek olan tutarlar "0-3 ay Vade" alanına, hesabın toplam bakiyesi 0-3 ay vadeli de dahil olmak üzere "Tüm Vadeler" alanına yazılacaktır.

Kasa

Firmanın elinde bulunan Türk Lirası ve yabancı paranın TL karşılığı nakit para bakiyesi ayrı ayrı yazılacaktır. Tüm vadeler alanına yazılan tutar, 0-3 ay vadeyi de kapsayacaktır.

İlgili hesaplar:

- 100. Kasa

Alınan Çekler

Firmanın aldığı henüz tahsil edilmemiş veya ciro edilmemiş olan çeklerin bakiyesi Türk Lirası ve yabancı paranın TL karşılığı olarak ayrı ayrı yazılacaktır. Tüm vadeler alanına yazılan tutar, 0-3 ay vadeyi de kapsayacaktır.

İlgili hesaplar:

- 101. Alınan Çekler

Bankalar

Firmanın yurt içi ve yurt dışı banka ve benzeri kuruluşlarda bulunan mevduat bakiyeleri, vadeleri dikkate alınarak Türk Lirası ve yabancı paranın TL karşılığı ayrımında yazılacaktır. Vadesiz mevduat bakiyeleri "0-3 Ay" alanına, hesabın toplam bakiyesi tüm vadeler alanına yazılacaktır. Tüm vadeler alanına yazılan tutar, 0-3 ay vadeyi de kapsayacaktır.

Altın ve diğer kıymetli madenlere ilişkin yabancı para mevduat tutarları da Yabancı Para TL Karşılığı alanına yazılacaktır.

İlgili hesaplar:

- 102. Bankalar

Verilen Çekler ve Ödeme Emirleri (-)

Firmanın bankalardan çekle veya ödeme emri ile yapacağı ödemelerin bakiyeleri, vadeleri dikkate alınarak Türk Lirası ve yabancı paranın TL karşılığı ayrımında yazılacaktır. Vadesi bulunmayan ve her an ödenebilir nitelikte olan çekler ve ödeme emirleri "0-3 Ay" alanına yazılacak, hesabın toplam bakiyesi tüm vadeler alanına yazılacaktır. Tüm vadeler alanına yazılan tutar, 0-3 ay vadeyi de kapsayacaktır.

Bu alana tutarlar pozitif olarak girilecektir.

İlgili hesaplar:

- 103. Verilen Çekler ve Ödeme Emirleri

Diğer Hazır Değerler

Kasa, Alınan Çekler, Bankalar ve Verilen Çekler ve Ödeme Emirleri hesapları kapsamında yer almayan ancak nitelikleri itibarıyla hazır değer sayılan tutarlar, vadeleri dikkate alınarak Türk Lirası ve yabancı paranın TL karşılığı ayrımında yazılacaktır. Bu alana yazılacak olan tutarlar her an tahsil edilebilir nitelikte ise "0-3 Ay" alanına yazılacak, hesabın toplam bakiyesi tüm vadeler alanına yazılacaktır.

Kredi kartıyla yapılan satışlar dolayısıyla banka ya da diğer finans kuruluşundan tahsil edilecek alacaklar da bu alana yazılacaktır.

İlgili hesaplar:

- 108. Diğer Hazır Değerler

Menkul Kıymetler

Faiz geliri veya kâr payı sağlamak veya fiyat değişmelerinden yararlanarak kârlar elde etmek amacı ile geçici bir süre elde tutulmak üzere alınan hisse senedi, tahvil, hazine bonosu, finansman bonosu, yatırım fonu katılma belgesi, kâr-zarar ortaklığı belgesi, gelir ortaklığı senedi gibi, menkul kıymetler ile bunlara ait değer azalma karşılıkları, vadeleri dikkate alınarak Türk Lirası ve yabancı paranın TL karşılığı ayırımında yazılacaktır. Tüm vadeler alanına yazılan tutar, 0-3 ay vadeyi de kapsayacaktır.

İlgili hesaplar:

- 110. Hisse Senetleri
- 111. Özel Kesim Tahvil, Senet ve Bonoları
- 112. Kamu Kesimi Tahvil, Senet ve Bonoları
- 118. Diğer Menkul Kıymetler
- 119. Menkul Kıymetler Değer Düşüklüğü Karşılığı (-)

Ticari Alacaklar

Firmanın ticari ilişkisi nedeniyle ortaya çıkan senetli ve senetsiz alacak tutarları yazılacaktır. Ticari alacaklar, vadeleri dikkate alınarak Türk Lirası ve yabancı paranın TL karşılığı ayırımında yazılacaktır. Tüm vadeler alanına yazılan tutar, 0-3 ay vadeyi de kapsayacaktır.

Firmanın ilişkili taraflarından (Ortaklar, İştirakler ve Bağlı Ortaklıklar) olan ticari alacakları da bu kalem altına yazılacaktır. İlgili alacak tutarları yurt içindeki bir müşteriden ise "Yurt İçi Ticari Alacaklar" kalemine, Yurt Dışındaki bir müşteriden ise "Yurt Dışı Ticari Alacaklar" kaleminde yazılmalıdır.

İlgili hesaplar:

- 120. Alıcılar
- 121. Alacak Senetleri
- 126. Verilen Depozito ve Teminatlar
- 127. Diğer Ticari Alacaklar
- 128. Şüpheli Ticari Alacaklar
- 129. Şüpheli Ticari Alacaklar Karşılığı (-)
- 220. Alıcılar
- 221. Alacak Senetleri
- 226. Verilen Depozito ve Teminatlar
- 229. Şüpheli Ticari Alacaklar Karşılığı(-)

Ortak, İştirak ve Bağlı Ortaklıklardan Alacaklar

Firmanın ilişkili taraflarından olan ve ticari bir işlemde kaynaklanmayan senetli ve senetsiz alacak tutarları, vadeleri dikkate alınarak Türk Lirası ve yabancı paranın TL karşılığı ayırımında yazılacaktır. Tüm vadeler alanına yazılan tutar, 0-3 ay vadeyi de kapsayacaktır.

İlgili hesaplar:

- 131. Ortaklardan Alacaklar
- 132. İştiraklerden Alacaklar
- 133. Bağlı Ortaklıklardan Alacaklar
- 231. Ortaklardan Alacaklar
- 232. İştiraklerden Alacaklar
- 233. Bağlı Ortaklıklardan Alacaklar

Diğer Alacaklar

Firmanın ilişkili tarafları dışındaki taraflardan olan ve ticari bir işlemde kaynaklanmayan senetli ve senetsiz alacak tutarları, vadeleri dikkate alınarak Türk Lirası ve yabancı paranın TL karşılığı ayırımında yazılacaktır. Tüm vadeler alanına yazılan tutar, 0-3 ay vadeyi de kapsayacaktır.

İlgili hesaplar:

- 135. Personelden Alacaklar
- 136. Diğer Çeşitli Alacaklar
- 138. Şüpheli Diğer Alacaklar
- 139. Şüpheli Diğer Alacaklar Karşılığı(-)
- 235. Personelden Alacaklar
- 236. Diğer Çeşitli Alacaklar
- 239. Şüpheli Diğer Alacaklar Karşılığı(-)

Yıllara Yaygın İnşaat ve Onarım Maliyetleri

Yıllara yaygın inşaat ve onarım işleri yapan işletmelerin bu işleri dolayısıyla yaptıkları harcamaların bakiyesi, vadeleri dikkate alınarak Türk Lirası ve yabancı paranın TL karşılığı ayrımında yazılacaktır. Tüm vadeler alanına yazılan tutar, 0-3 ay vadeyi de kapsayacaktır.

İlgili hesaplar:

- 170. Yıllara Yaygın İnşaat ve Onarım Maliyetleri

Gelir Tahakkukları

Üçüncü kişilerden tahsili ya da bunlar hesabına kesin borç kaydı hesap döneminden sonra yapılacak gelirlerin, içinde bulunan döneme ait olan kısımları, vadeleri dikkate alınarak Türk Lirası ve yabancı paranın TL karşılığı ayrımında yazılacaktır. Tüm vadeler alanına yazılan tutar, 0-3 ay vadeyi de kapsayacaktır.

İlgili hesaplar:

- 181.Gelir Tahakkukları
- 281.Gelir Tahakkukları

2.1.2 Pasif Hesaplar

Bu grupta yer alan hesaplardaki kalemler vadelerine göre ayrıştırılırken raporlama yapılan tarih ile ödemenin yapılacağı tarih arasındaki gün sayısı dikkate alınacaktır. Benzer şekilde senetli ve senetsiz borçlarda ödeme yapılacak tarih dikkate alınarak vade alanlarına giriş yapılacaktır. 90 gün içinde ödemesi yapılacak olan tutarlar "0-3 ay Vade" alanına, hesabın toplam bakiyesi 0-3 ay vadeli de dahil olmak üzere "Tüm Vadeler" alanına yazılacaktır.

Krediler

Banka ve diğer finansal kuruluşlardan sağlanan kredilerin bakiyesi, vadeleri dikkate alınarak Türk Lirası ve yabancı paranın TL karşılığı ayrımında yazılacaktır. Tüm vadeler alanına yazılan tutar, 0-3 ay vadeyi de kapsayacaktır.

Söz konusu krediler yurt içinde faaliyet gösteren (yurt içi yerleşik) bir banka veya finansal kuruluştan temin edilmişse "Yurt İçi Krediler", Yurt Dışında faaliyet gösteren (yurt dışı yerleşik) bir banka veya finansal kuruluştan temin edilmişse "Yurt Dışı Krediler" kalemi altında sunulacaktır.

İlgili hesaplar:

- 300. Banka Kredileri
- 303. Uzun Vadeli Kredilerin Anapara Taksitleri ve Faizleri
- 400. Banka Kredileri

Finansal Kiralama Borçları

Firmanın finansal kiralamaya konu varlıklarına ilişkin borçları, vadeleri dikkate alınarak Türk Lirası ve yabancı paranın TL karşılığı ayrımında yazılacaktır. Tüm vadeler alanına yazılan tutar, 0-3 ay vadeyi de kapsayacaktır.

İlgili hesaplar:

- 301. Finansal Kiralama İşlemlerinden Borçlar
- 401. Finansal Kiralama İşlemlerinden Borçlar

Çıkarılmış Menkul Kıymetler

İşletme tarafından çıkarılan tahvil, bono, senet ve benzeri diğer finansal borçlanma araçlarının bakiyeleri, vadeleri dikkate alınarak Türk Lirası ve yabancı paranın TL karşılığı ayrımında yazılacaktır. Tüm vadeler alanına yazılan tutar, 0-3 ay vadeyi de kapsayacaktır.

İlgili hesaplar:

- 304. Tahvil Anapara Borç, Taksit ve Faizleri
- 305. Çıkarılan Bonolar ve Senetler
- 306. Çıkarılmış Diğer Menkul Kıymetler
- 405. Çıkarılmış Tahviller
- 407. Çıkarılmış Diğer Menkul Kıymetler

Diğer Mali Borçlar

Krediler, Finansal Kiralama Borçları ve Çıkarılmış Menkul Kıymetler dışında kalan mali borçların bakiyesi, vadeleri dikkate alınarak Türk Lirası ve yabancı paranın TL karşılığı ayrımında yazılacaktır. Tüm vadeler alanına yazılan tutar, 0-3 ay vadeyi de kapsayacaktır.

İlgili hesaplar:

- 309. Diğer Mali Borçlar
- 409. Diğer Mali Borçlar

Ticari Borçlar

Firmanın ticari ilişkisi nedeniyle ortaya çıkan senetli ve senetsiz borç tutarları, vadeleri dikkate alınarak Türk Lirası ve yabancı paranın TL karşılığı ayrımında yazılacaktır. Tüm vadeler alanına yazılan tutar, 0-3 ay vadeyi de kapsayacaktır.

Firmanın ilişkili taraflarından (Ortaklar, İştirakler ve Bağlı Ortaklıklar) olan ticari borçları da bu kalem altına yazılacaktır. İlgili alacak tutarları yurt içindeki bir satıcıya ise "Yurt İçi Ticari Borçlar" kalemine, Yurt Dışındaki bir satıcıya ise "Yurt Dışı Ticari Borçlar" kaleminde yazılmalıdır.

İlgili hesaplar:

- 320. Satıcılar
- 321. Borç Senetleri
- 326. Alınan Depozito ve Teminatlar
- 329. Diğer Ticari Borçlar
- 420. Satıcılar
- 421. Borç Senetleri
- 426. Alınan Depozito ve Teminatlar
- 429. Diğer Ticari Borçlar

Ortak, İştirak ve Bağlı Ortaklıklara Borçlar

Firmanın ilişkili taraflarına olan ve ticari bir işlemde kaynaklanmayan senetli ve senetsiz borç tutarları, vadeleri dikkate alınarak Türk Lirası ve yabancı paranın TL karşılığı ayrımında yazılacaktır. Tüm vadeler alanına yazılan tutar, 0-3 ay vadeyi de kapsayacaktır.

İlgili hesaplar:

- 331. Ortaklara Borçlar
- 332. İştiraklere Borçlar
- 333. Bağlı Ortaklıklara Borçlar
- 431. Ortaklara Borçlar
- 432. İştiraklere Borçlar
- 433. Bağlı Ortaklıklara Borçlar

Diğer Borçlar

Firmanın ilişkili tarafları dışındaki taraflara olan ve ticari bir işlemde kaynaklanmayan senetli ve senetsiz borç tutarları, vadeleri dikkate alınarak Türk Lirası ve yabancı paranın TL karşılığı ayrımında yazılacaktır. Tüm vadeler alanına yazılan tutar, 0-3 ay vadeyi de kapsayacaktır.

İlgili hesaplar:

- 335. Personele Borçlar
- 336. Diğer Çeşitli Borçlar
- 436. Diğer Çeşitli Borçlar

Avanslar

İşletme tarafından alınan avans tutarları, vadeleri dikkate alınarak Türk Lirası ve yabancı paranın TL karşılığı ayrımında yazılacaktır. Tüm vadeler alanına yazılan tutar, 0-3 ay vadeyi de kapsayacaktır.

İlgili hesaplar:

- 340. Alınan Sipariş Avansları
- 349. Alınan Diğer Avanslar
- 440. Alınan Sipariş Avansları
- 449. Alınan Diğer Avanslar

Yıllara Yaygın İnşaat ve Onarım Hakedişleri

Yıllara yaygın taahhüt işleri yapan işletmelerin üstlendikleri işlerden, gerçekleştirdikleri kısım karşılığında aldıkları hak edişlerin bakiyesi, vadeleri dikkate alınarak Türk Lirası ve yabancı paranın TL karşılığı ayırımında yazılacaktır. Tüm vadeler alanına yazılan tutar, 0-3 ay vadeyi de kapsayacaktır.

İlgili hesaplar:

- 35. Yıllara Yaygın İnşaat ve Onarım Hakedişleri

Gider Tahakkukları

Gelecek aylarda ödemesi yapılacak gider tahakkuklarının tutarı, vadeleri dikkate alınarak Türk Lirası ve yabancı paranın TL karşılığı ayırımında yazılacaktır. Tüm vadeler alanına yazılan tutar, 0-3 ay vadeyi de kapsayacaktır.

İlgili hesaplar:

- 381.Gider Tahakkukları
- 481.Gider Tahakkukları

Kamu Özel İş birliği Projelerine İlişkin Alınan Toplam Krediler

Kamu Özel İş birliği (KÖİ) kapsamında alınan kredi tutarları, vadeleri dikkate alınarak Türk Lirası ve yabancı paranın TL karşılığı ayırımında yazılacaktır. Söz konusu kredi tutarları Krediler hesabında yer alsa da bu hesaba bilgi için ayrıca yazılacaktır. İlgili tutarlar vadeleri dikkate alınarak Türk Lirası ve yabancı paranın TL karşılığı olarak ayrı ayrı yazılacaktır. Tüm vadeler alanına yazılan tutar, 0-3 ay vadeyi de kapsayacaktır.

2.2 Üç Aylık Veriler

Üç aylık verilerin hesaplama dönemi yalnız ilgili üç aydan oluşmaktadır. Ön bilgiler sayfasındaki "Üç Aylık Veri Raporlama Dönemi"nin Alış Satış Bilgileri ve Duran Varlıklar sayfalarındaki verilerin ilişkili olduğu üç aylık dönem sonu tarihi olarak seçilmesi önem arz etmektedir. Örneğin Ocak-Mart 2024 dönemi için üç aylık raporlama dönemi Mart 2024 olarak seçilecektir. Firma özel hesap dönemi kullanıyorsa, özel hesap dönemine karşılık gelen üç aylık dönemin son tarihi girilecektir. Örneğin mali yıl başlangıcı 1 Şubat 2024 olan firmalar, Şubat-Nisan 2024 dönemindeki ilk üç aylık raporlama dönemini Nisan 2024 olarak seçecektir.

2.2.1 Alış Satış Bilgileri

Bu grupta yer alan kalemler ilgili üç aylık dönemdeki işlemleri yansıtabilecektir. Örneğin 31 Mart 2024 tarihli üç aylık dönem için raporlama yapılırken satışlar, satışların maliyeti, alışlar ve finansman giderleri kalemlerinde 1 Ocak 2024 ile 31 Mart 2024 arasında gerçekleşen tutarlar Türk Lirası ve yabancı paranın TL karşılığı ayırımında yazılacaktır.

Geçmiş Üç Ay İçinde Yapılan Net Satışlar

Firmanın raporlama yapılan dönemde (üç aylık süre içinde) yapmış olduğu (indirim ve iadeler düşülmüş) net satış tutarları TL ve yabancı paranın TL karşılığı ayırımında yazılacaktır. Yapılan satışlar;

- Yurt içinde bir müşteriye yapılmışsa "Yurt İçi Satışlar"
- Yurt dışında bir müşteriye yapılmışsa "Yurt Dışı Satışlar"
- Yapılan satış firmanın faaliyet konusunu kapsamında değilse (örneğin sabit kıymet satışları gibi) "Diğer Satışlar" kalemine yazılacaktır.
- "İhraç kaydıyla yapılan satışlar" yurt içi satışlar kalemine dahil edilecek, bilgi için "İhraç Kaydıyla Yapılan Satışlar" kaleminde ayrıca gösterilecektir.

Geçmiş Üç Ay İçinde Yapılan Satışların Maliyeti

Firmanın raporlama yapılan dönemde (üç aylık süre içinde) yapmış olduğu satışlara ilişkin katlandığı maliyet tutarları TL ve yabancı paranın TL karşılığı ayırımında yazılacaktır.

Geçmiş Üç Ay İçinde Yapılan Net Alışlar

Firmanın raporlama yapılan dönemdeki (üç aylık süre içinde) alış tutarları TL ve yabancı paranın TL karşılığı ayırımında yazılacaktır.

Alışlar;

- Hammadde, malzeme, ticari mal, mamul, yarı mamul gibi yapılan satışların maliyetini oluşturan tutarlar ise "Stok Alışları" hesabına,
- Genel yönetim giderleri ve diğer gider kalemleri içinde muhasebeleştirilen diğer tüm alışlar "Diğer Alışlar" hesabına

yazılacaktır.

Geçmiş Üç Aylık Finansman Giderleri

Firmanın raporlama dönemi boyunca (üç aylık süre içinde) katlanmış olduğu finansman giderleri kur değerlemesinden kaynaklanan farklar, faiz giderleri ve diğer ayrımında TL ve yabancı paranın TL karşılığı için ayrı ayrı yazılacaktır. Duran varlığın defter değerinde aktifleştirilen finansman giderleri bu kaleme dahil edilecektir.

Netleştirme sonucunda kur farkları eğer olumlu ise sadece bu alana negatif veri girişi yapılabilir.

İhraç Kaydıyla Yapılan Satışlar

Firmanın raporlama yapılan dönemdeki (üç aylık süre içinde) müşteriye ihraç kaydıyla yapmış olduğu satışlar, TL ve yabancı paranın TL karşılığı ayrımında yurt içi satışlar kalemine dahil edilecek, bilgi amaçlı olarak "İhraç Kaydıyla Yapılan Satışlar" kaleminde ayrıca raporlanacaktır.

2.2.2 Duran Varlıklar

Mali Duran Varlıklar

Uzun vadeli amaçlarla elde tutulan (finansal yatırım amacıyla) menkul kıymetlerin ilgili üç aylık dönemdeki alış ve satış tutarları TL ve yabancı paranın TL karşılığı ayrımında yazılacaktır.

Üç aylık dönem içindeki değişimi hesaplanacak olan ilgili hesaplar:

- 240. Bağlı Menkul Kıymetler
- 241. Bağlı Menkul Kıymetler Değer Düşüklüğü Karşılığı(-)
- 242. İştirakler
- 243. İştiraklere Sermaye Taahhütleri(-)
- 244. İştirakler Sermaye Payları Değer Düşüklüğü Karşılığı(-)
- 245. Bağlı Ortaklıklar
- 246. Bağlı Ortaklıklara Sermaye Taahhütleri(-)
- 247. Bağlı Ortaklıklar Sermaye Payları Değer Düşüklüğü Karşılığı(-)
- 248. Diğer Mali Duran Varlıklar
- 249. Diğer Mali Duran Varlıklar Karşılığı(-)

Maddi Duran Varlıklar

Firmanın faaliyetlerinde kullanılmak üzere edindiği fiziki varlık kalemlerinin ilgili üç aylık dönemdeki alış satış tutarları TL ve yabancı paranın TL karşılığı ayrımında yazılacaktır. Üç aylık amortisman hesaplaması yapılmayacaktır.

Üç aylık dönem içinde değişimi hesaplanacak olan ilgili hesaplar:

- 250. Arazi ve Arsalar
- 251. Yer Altı ve Yer Üstü Düzenleri
- 252. Binalar
- 253. Tesis, Makine ve Cihazlar
- 254. Taşıtlar
- 255. Demirbaşlar
- 256. Diğer Maddi Duran Varlıklar
- 258. Yapılmakta Olan Yatırımlar
- 259. Verilen Avanslar

Maddi Olmayan Duran Varlıklar

Herhangi bir fiziksel varlığı bulunmayan ve işletmenin belli bir şekilde yararlandığı veya yararlanmayı beklediği aktifleştirilen giderler ile belli koşullar altında hukuken himaye gören haklar ve şerefiyelerin ilgili üç aylık dönemdeki alış satış tutarları TL ve yabancı paranın TL karşılığı ayrımında yazılacaktır. Üç aylık amortisman hesaplaması yapılmayacaktır.

Üç aylık dönem içinde değişimi hesaplanacak olan ilgili hesaplar:

- 260. Haklar
- 261. Şerifiye
- 262. Kuruluş ve Örgütlenme Giderleri
- 263. Araştırma ve Geliştirme Giderleri
- 264. Özel Maliyetler
- 267. Diğer Maddi Olmayan Duran Varlıklar
- 269. Verilen Avanslar

Özel Tükenmeye Tabi Varlıklar

Belirli bir maddi varlıkla çok yakından ilgili bulunan veya tamamen tüketime tabi varlıklar için yapılan, üretim çalışmalarının zaman ve yoğunluğu ile sınırlı bir ömre sahip olan giderlerin ilgili üç aylık dönem içindeki tutarları TL ve yabancı paranın TL karşılığı ayırımında yazılacaktır. Üç aylık tükenme payı hesaplaması yapılmayacaktır.

Üç aylık dönem içinde değişimi hesaplanacak olan ilgili hesaplar:

- 271. Arama Giderleri
- 272. Hazırlık ve Geliştirme Giderleri
- 277. Diğer Özel Tükenmeye Tabi Varlıklar
- 279. Verilen Avanslar

3. Veri Formu Kontrolleri

Tüm vadeler alanına girişi yapılan tutarlar, ilgili hesabın toplam bakiyesinden oluşacaktır. Bu nedenle tüm vadeler alanına girişi yapılan tutarlar, 0-3 ay vadede yer alan tutardan büyük veya bu tutara eşit olmalıdır. Veri formunda bu duruma kesinlikle dikkat edilmesi gerekmektedir.

Bunun dışında, veri formunda hatalı veri girişinde oluşabilecek basit hataları engellemek amacıyla kontroller yer almaktadır. Bu kontroller uyarı mahiyetinde olup, yazılan tutarların doğruluğundan emin olduğunuz sürece ilgili kontrolün uyarısını dikkate almayınız. Ayrıca, sistemde eksik veya hatalı veri bildirimini engellemek üzere kontrol kuralları tanımlanmıştır. İlgili uyarıya göre düzeltme yapılarak ilerlenmesi gerekmektedir.